

Strategisk fokus

Performance og effektivitet

Performer effektive spildevandsselskaber dårligere end mindre effektive selskaber?

Februar 2018

Den nye vandsektorlov fra 2016 ændrer den økonomiske regulering og medfører krav til deltagelse i performancebenchmarking om miljø, sundhed, energi, klima og forsyningssikkerhed. I 2017 er benchmarkingen frivillig, men fra i år er ordningen obligatorisk.

Benchmarking giver et grundlag for at vurdere selskaber på både økonomi og på performance. Det bliver blandt andet muligt at vurdere, hvordan performance – miljø, sundhed, energi, klima og forsyningssikkerhed – hænger sammen med selskabernes effektivitet. Kouno har set nærmere på den sammenhæng.

Effektivitet og performance

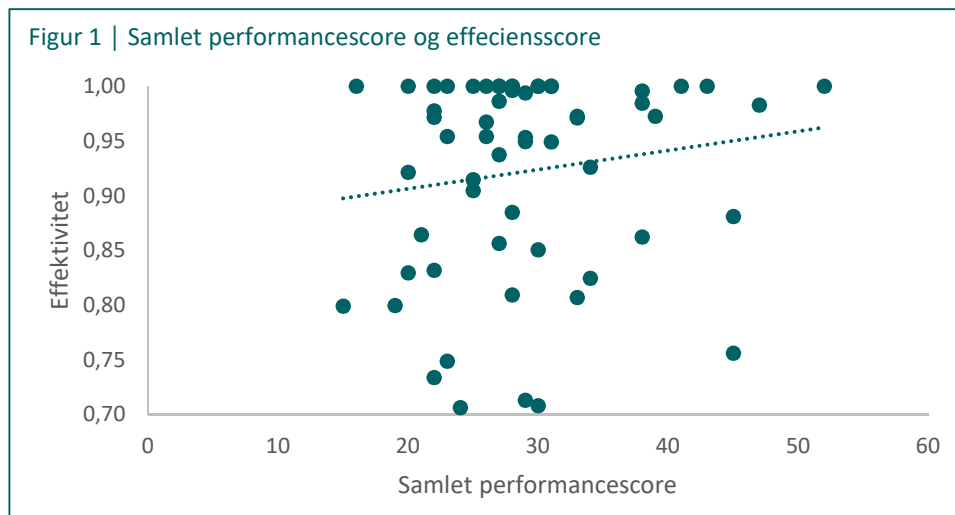
Forsyningssekretariatet opgør spildevandsselskabernes effektivitet i forbindelse med den totaløkonomiske benchmarking. Effektiviteten afhænger af netvolumen og omkostninger og angives som en score på mellem 0 og 1. De mest effektive selskaber får scoren 1.

Performancebenchmarking udarbejdes af Miljøstyrelsen. Den opgør spildevandsselskabernes performance ud fra 5 kategorier med i alt 9 parametre, der er slået sammen til i alt 7 parametre (se tabel 1).

Tabel 1 Parametre i performancebenchmarking		
Kategori	Parameter	Enhed
Forsyningssikkerhed	Afløbsstop pr. 10. km.	Antal pr. 10. km.
Energi	Bruttoenergiforbrug til transport og rensning	kWh/deb. m ³
Klima	Nettoenergiforbrug til transport og rensning	kWh/deb. m ³
Miljø	Gennemsnitligt udløbskoncentrat af fosfor	Mg tot-P/l
	Gennemsnitligt udløbskoncentrat af kvælstof	Mg tot-N/l
	Gennemsnitligt udløbskoncentrat af BI5	Mg BI5/L
Sundhed	Overløb: vand fra regnvandsbetingede overløb til recipient ift. reduceret areal.	m ³ /ha

Sammenhængen mellem selskabernes effektivitet og performance - miljø, sundhed, energi, klima og forsyningssikkerhed - er undersøgt nærmere. Sammenhængen mellem performance og

effektivitet fremgår i tabel 1, hvor selskabernes performance er opgjort i et samlet indeks. Selskaberne kan have en score på mellem 7 og 70. Jo lavere score, des bedre performer selskabet¹.

Figur 1 viser, at der *umiddelbart* er en sammenhæng, så dårligere performance og højere effektivitet hænger sammen. Det bekræfter *umiddelbart* forventningen om, at bedre performance driver højere omkostninger, dvs. miljø koster.

Denne sammenhæng er ikke statistisk sikker. Det betyder, at andre faktorer end performance bedre kan forklare selskabernes forskelle i effektivitet. Det viser sig blandt andet ved, at der er stor variation mellem selskaberne: Nogle effektive selskaber har god performance, og nogle selskaber med ringe performance har ringere effektivitet.

Det betyder, at bedre performance ikke klart slår igennem på omkostninger. Skærpede krav på eksempelvis forsyningsikkerhed og miljø betyder dermed ikke nødvendigvis, højere omkostninger og lavere effektivitet for selskaberne.

Analysen bygger på offentligt tilgængelige data, hvor fokus bl.a. er udløbskoncentrationer. Fokus er dermed ikke på udledningsforhold, og selskabets udledning til robust eller sårbar recipient har derfor ikke betydning for resultaterne.

Udbytte af benchmarking

Der er for stor variation i data til, at der kan spores en klar og stærk sammenhæng mellem performance og effektivitet.

Det kan være en klar fordel for spildevandsselskaberne at anvende benchmarking – både den økonomiske og performance – til at få information om, hvor selskabet har forbedringspotentiale.

Kouno anbefaler derfor, at spildevandsselskaberne anvender resultaterne af:

- Den totaløkonomiske benchmarking til at undersøge, hvor selskabets omkostninger ligger over det forventede omkostningsniveau. Det kan pege på områder, hvor selskabet har mulighed for

¹ Hver af de 7 performanceparametre er omdannet til en værdi fra 1 til 10 for at kunne summere parametrene på tværs. Se metodenotat for uddybning af konstruktionen af parameteren.

forbedringer, og derved hjælpe selskaberne med at opnå de effektiviseringskrav, der er et resultat af benchmarkingen.

- Performancebenchmarking til at identificere områder, hvor selskabet er udfordret ift. andre selskaber, herunder overveje hvad årsagen hertil kan være. Det giver selskaberne mulighed for at forbedre performance på de områder, hvor der behov for det.

Spildevandsselskabet skal i den forbindelse overveje selskabets strategi, herunder hvilke indsatsområder selskabet vælger at ligge sit fokus. Dette sikrer en klar fælles forståelse af, hvilken retning selskabet bevæger sig i samt forbedringspotentialerne i selskabet.

For mere om anvendelse af benchmarking resultater og strategiforløb kontakt Kouno på telefon 21 96 21 44 eller e-mail phartwig@kouno.dk.